

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- ELECTRONISCH VIA INTERNET / INTERNETCONSULTATIE -

Deventer, 11 september 2018

Kenmerk: 1836001/jp

Betreft: internetconsultatie Aanvullingsbesluit bodem

Geachte dames en heren,

Als vertegenwoordiger van circa 45 bodemadviesbureaus behartigt de VVMA de belangen van de bodemadviesbranche in de meest brede zin van het woord. De VVMA werkt actief aan het verhogen van de kwaliteit van de branche door vertegenwoordiging van de ledenbelangen bij de overheid, normstellende instellingen en toezichthouders.

Het omgevingsrecht in Nederland wordt ingrijpend herzien. Diverse sectorale wet- en regelgeving over de leefomgeving wordt samengebracht in de Omgevingswet met vier bijbehorende AmvB's en een Ministeriële regeling. Dit geldt ook voor de bodemregelgeving. De Aanvullingswet bodem is inmiddels bij de Tweede Kamer ingediend. Daarmee verdwijnt de huidige Wet bodembescherming en wordt deze in beknoptere vorm opgenomen in de Omgevingswet. Thans vindt de internetconsultatie plaats over het Aanvullingsbesluit bodem (10 juli 2018 t/m 11 september 2018).

Deze stelselherziening heeft verregaande consequenties voor de bodemadvieswereld en daarmee onze leden.

Vanuit de beperkte reactietijd als gevolg van de zomervakantie beperken wij onze reactie tot een aantal hoofdpunten, waarbij wij te allen tijde bereid zijn om op een later tijdstip een meer gedetailleerde en volledige toelichting te geven.

Transitie naar Omgevingswet

Allereerst merken wij op dat de transitie naar de Omgevingswet een aantal verbeterdoelen en uitgangspunten kent die bij de verdere uitwerking van de onderliggende regelgeving steeds terugkeren. In het Aanvullingsbesluit bodem wordt deze verbeterdoelen en uitgangspunten nog niet waargemaakt.

Waar andere in de Omgevingswet opgenomen sectorale wetgeving volledig vanuit deze verbeterdoelen en uitgangspunten is herschreven, zien wij dit nog niet terug in het Aanvullingsbesluit bodem.

Het Aanvullingsbesluit bodem bestaat enerzijds uit artikelen die worden toegevoegd aan de vier Omgevingswet-AmvB's, met name aan het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL). De regels voor het toepassen van grond en bagger (zoals thans opgenomen in hoofdstuk 4 van het Besluit bodemkwaliteit) worden overgezet naar het BAL. Voor zover wij thans kunnen overzien geschiedt dit overwegend "beleidsneutraal", maar een helder overzicht van de concrete beleidswijzigingen zou welkom zijn.

Anderzijds treffen wij een geheel nieuw Besluit bodemkwaliteit aan in het Aanvullingsbesluit: Het huidige hoofdstuk 2 van het Besluit bodemkwaliteit (met het Kwalibostelsel) gaat ongewijzigd over naar het nieuwe Besluit bodemkwaliteit. Verder treffen wij in het nieuwe Besluit bodemkwaliteit een nieuw hoofdstuk 3 aan met de titel 'Milieuverklaringen en onderzoek'.

De huidige regelgeving lijkt daarmee vooral qua uiterlijk omgezet naar de Omgevingswet, zonder dat er een beleidslag is gemaakt om de regelgeving aan te passen naar de filosofie en uitgangspunten van de Omgevingswet, waaronder de vaak aangehaalde paradigmawisseling. Ook constateren wij dat in het Aanvullingsbesluit bodem nadrukkelijk gekozen wordt voor middelvoorschriften, terwijl één van de uitgangspunten van het BAL het hanteren van doelvoorschriften is.

We betreuren de keuze voor dit 'beleidsneutraal' overzetten van het Besluit bodemkwaliteit. Enerzijds omdat de beloofde evaluatie van het Kwalibostelsel tot op heden nog niet heeft plaatsgevonden en het tijdstip dus feitelijk te vroeg is, anderzijds omdat onze sector grote moeite heeft met de huidige werking en het toezicht op het Besluit bodemkwaliteit en de onderliggende Ministeriële regeling.

Werking huidige stelsel

Vanuit het huidige stelsel zijn de voorschriften vanuit de Wet bodembescherming nader uitgewerkt in het Besluit bodemkwaliteit en de Ministeriële regeling bodemkwaliteit. In artikel 18 van het Besluit wordt expliciet vermeld dat het is verboden om een werkzaamheid uit te voeren in strijd met het daarvoor geldende normdocument. De daarbij bedoelde normdocumenten zijn in bijlage C van de Ministeriële regeling vermeld.

De bijzondere omstandigheid doet zich hierbij voor dat de van oorsprong voor private doeleinden opgestelde normdocumenten, vanuit artikel 18 Bbk tot het juridisch kader zijn verheven en ook als zodanig worden gehandhaafd. Dit bijzondere fenomeen doet zich sinds de wettelijke verankering van deze normdocumenten (2006) voor en leidt al vele jaren tot veel discussie en onenigheid tussen enerzijds de private en publieke toezichthouders en anderzijds met de gebruikers van deze normdocumenten. Een situatie die is ontstaan omdat in de regelgeving dwingend wordt verwezen naar normdocumenten die oorspronkelijk als werkvoorschriften zijn opgesteld en derhalve niet als wetgeving kunnen worden beoordeeld en getoetst.

Als sector pleiten wij derhalve voor een gedegen evaluatie van het huidige normenstelsel en trachten wij het toezicht op de normdocumenten te beperken tot de essentiële zaken, vanuit de gedachte die past bij risico gestuurd toezicht. Hierbij in het bijzonder de risico's voor milieu en gezondheid. Dit doel is alleen te bereiken door het afschaffen van het eerder genoemde artikel 18 van het Besluit bodemkwaliteit en een private kwaliteitsborging door vak professionals.

Afsluitend

Met betrekking tot bovengenoemde opmerkingen pleiten wij voor een serieuze mogelijkheid tot inspraak en bij voorkeur overleg met onze sector. Dit aspect heeft in het voortraject helaas ontbroken.

Vanuit een gedegen evaluatie van het huidige stelsel dient te worden gekomen tot een nieuw stelsel dat eer doet aan de filosofie en uitgangspunten van de Omgevingswet en zal leiden tot een voor onze sector werkbaar geheel.

Hoogachtend,
VVMA – Vereniging Van Milieu Adviesbureaus

Drs. Ing. G. J. Pijpker
voorzitter